Vlaamse overheid

Ontwerpdecreet over de werk- en zorgtrajecten

Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

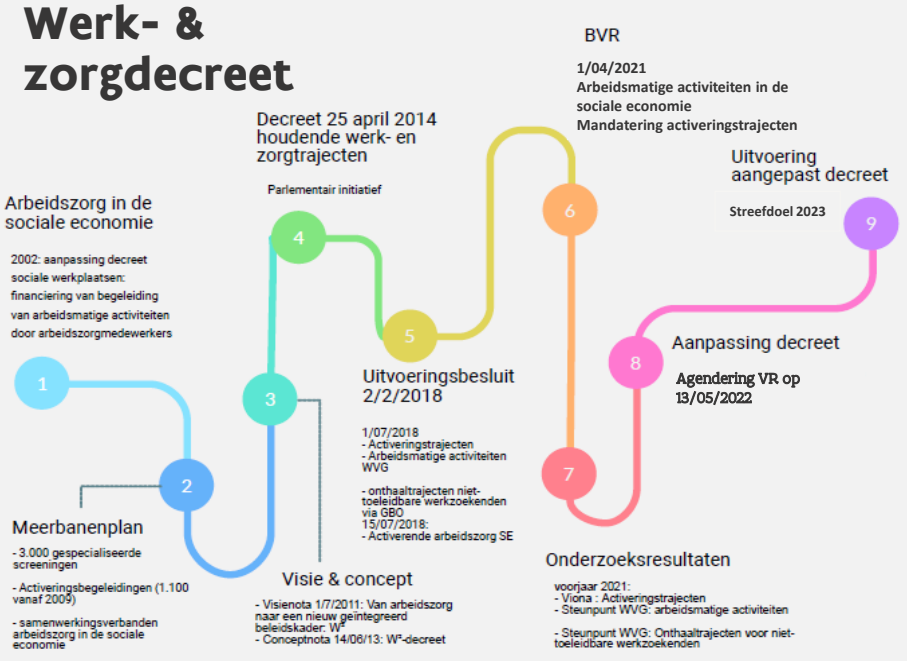
Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Vlaams Parlement, verenigde commissies welzijn – werk
Donderdag 9 juni 2022

1

Werk- & zorgdecreet

2

Vlaams Regeerakkoord 2019-2024

"*Voor mensen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek (MMPPS) verhogen we het aantal werk-zorgtrajecten in functie van de noodzaak en binnen het voorziene groeipad. Voor definitief niet-toeleidbaren vragen we de federale overheid om een apart statuut te voorzien, buiten de werkloosheidsverzekering. (…) We realiseren bijkomende plaatsen voor sociale economie, met daarbij aandacht voor zowel individueel maatwerk als collectief maatwerk en arbeidszorg*."

3

Herwerking decreet over de werk- en zorgtrajecten

- Basisprincipes behouden, maar **trajecten versterken en verbeteren**
- Daarom **update regelgeving**, met o.a:
  - → Vervanging term 'mentaal' door 'cognitief'
  - → Aanpassingen m.b.t. gegevensdeling (privacyregels)
  - → Optimalisatie activeringstrajecten
  - → Onthaaltrajecten GBO (i.p.v. trajecten maatschappelijke oriëntatie)

4

Traject en timing regelgeving

- **Traject:**
  - → Eerste principiële: VR 21/01/202
  - → Tweede principiële: VR 18/03/202
  - → Definitieve goedkeuring: VR 13/05/2022
- **Timing:**
  - → Bekrachtiging decreet vóór het zomerreces
  - → Uitvoeringsbesluit: eerste principiële goedkeuring VR vóór het zomerreces
- **Inwerkingtreding:**
  - → Onthaaltrajecten GBO **(1/01/2023)**
  - → Activeringstrajecten **(1/07/2023)**
  - → Arbeidsmatige activiteiten **(1/01/2024)**

5

Inhoud decreet

- Doelgroep (hoofdstuk 2)
- Aanbod:
  - → Onthaaltrajecten (hoofdstuk 3)
  - → Activeringstrajecten (hoofdstuk 4)
  - → Arbeidsmatige activiteiten (hoofdstuk 5)
- Toezicht en handhaving (hoofdstuk 6)
- Ondersteunende of aanvullende dienstverlening (hoofdstuk 7)
- Rapportering (hoofdstuk 8)
- Wijzigings- en slotbepalingen (hoofdstukken 9 en 10)

6

Vlaamse overheid

Doelgroep

7

Doelgroep (hoofdstuk 2)

Personen voor wie betaalde beroepsarbeid **niet, niet meer of nog niet mogelijk** is door een of meer belemmeringen van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard (CMPPS) , kunnen deelnemen aan diverse types van werk- en zorgtrajecten.

8

Doelgroep (hoofdstuk 2)

Eind maart 2022 kent VDAB **16.682 niet-werkende werkzoekenden mét** cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen (CMPPS) die omwille van deze problemen op dit moment **niet aan de slag** kunnen met een arbeidsovereenkomst.

Provincie	Activerings-begeleiding	AMA WSE	Advies welzijn	Eindtotaal
Antwerpen	656	592	4.227	5.475
Limburg	491	698	982	2.171
Oost-Vlaanderen	611	773	3.308	4.692
Vlaams-Brabant	418	387	1.434	2.239
West-Vlaanderen	411	690	1.004	2.105
Eindtotaal	2.587	3.140	10.955	16.682

Vlaamse overheid

9

Vlaamse overheid

Onthaaltrajecten

Toeleiding naar het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO)

10

Onthaaltrajecten GBO (hoofdstuk 3)

- Onthaaltraject
  - → Doelgroep: mensen met CMPPS-problematiek die omwille van die problemen op korte en middellange termijn niet (meer) betaald aan de slag kunnen gaan (m.a.w. met een arbeidsovereenkomst) en **voor wie de andere alternatieven (activeringstraject, AMA, …) evenmin haalbaar zijn**
  - → VDAB geeft **'advies Welzijn'**
  - → **Warme overdracht** tussen VDAB en GBO
- GBO: verankering in het **decreet lokaal sociaal beleid** (2018)
- Nu gegevensdeling tussen VDAB en GBO voorzien

11

Vlaamse overheid

Activeringstrajecten

12

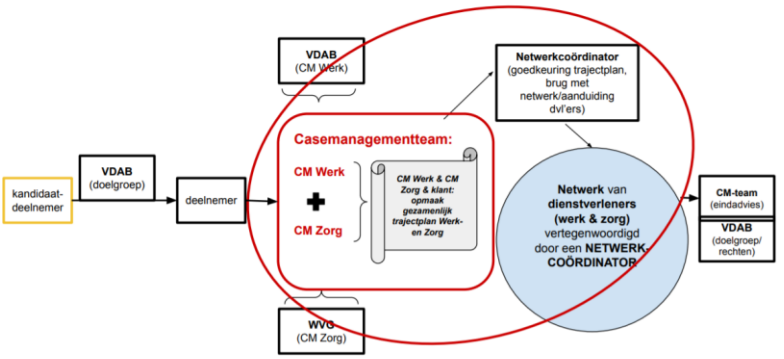

Activeringstrajecten (hoofdstuk 4)

- **Tijdelijke trajecten** waarbij zowel ingezet wordt op **begeleiding** op en naar een **werkvloer** als **zorgbegeleiding** voor mensen met CMPPS-problematiek die momenteel geen betaald werk kunnen verrichten (m.a.w. met een arbeidsovereenkomst) omwille van die problemen.
- Een traject van **3 tot 18 maanden**
- Problemen wegwerken of stabiliseren
- Vervolgens toeleiden naar **betaald werk** (in NEC of SEC)

13

Activeringstrajecten

Vlaamse overheid

14

Activeringstrajecten

- **Netwerkcoördinator en netwerk van dienst-verleners** per werkingsgebied
- Verplichte partners uit werk, sociale economie, welzijn en zorg:
  - × Werkactor
  - × Maatwerkbedrijf
  - × CAW
  - × Welzijnsvoorziening uit geestelijke gezondheidszorg (psychiatrisch ziekenhuis, centrum voor geestelijke gezondheidszorg, initiatief beschutwonen, revalidatiecentrum)
  - × VAPH-voorziening
  - × OCMW
- **Mandatering** netwerkcoördinator door VDAB

15

Activeringstrajecten

- **Casemanagementteam** per werkingsgebied:
  → Casemanager Werk
  → Samenwerkingsverband Zorg
- **Casemanager Werk: VDAB** (of GTB)
- **Samenwerkingsverband Zorg**
  → CAW of OCMW of dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
  → Én VAPH-voorziening
  → Én een GGZ-voorziening

  → Mandatering door Departement WVG

16

Vlaamse overheid

Arbeidsmatige activiteiten

17

Arbeidsmatige activiteiten (hoofdstuk 5)

- **Arbeidsmatige activiteiten (AMA):**
  - → activiteiten onder begeleiding, gericht op de **latente functies van arbeid**, ook aanbod van een **zinvolle bezigheid**, zorgen voor **structuur**, sociale contacten, **zelfontplooiing**
  - → **onbezoldigde** arbeidsmatige activiteiten bij een **werkpost**, onder begeleiding van een erkende begeleider (via een overeenkomst)
- Decreet: **verankering** van het AMA-aanbod
- BVR: verdere **invulling en concretisering**, en uitsplitsing in twee delen: AMA Welzijn en AMA WSE

18

Arbeidsmatige activiteiten (AMA welzijn)

- AMA in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid
  - → Gericht op participatie (geen minimum aantal uren)
  - → Laagdrempelige toegang
    - × indien nodig: toestemming van de instantie waarvan de deelnemer een (vervangings- of sociale) uitkering of leefloon ontvangt

19

Arbeidsmatige activiteiten (AMA sociale economie)

- AMA in de sociale economie
  - → Gericht op activering (**min 12u/week** + stappen naar betaald werk zetten)
  - → Voorwaarde: **toestemming nodig van de instantie** waarvan de deelnemer een (vervangings- of sociale) uitkering ontvangt + inschatting door VDAB
  - → **Gesloten contingent** verdeeld over maatwerkbedrijven en samenwerkingsverbanden met MWB

20

Vlaamse overheid

Hoofdstukken 6 - 10

21

Hoofdstukken 6 t/m 10

- **Hfst. 6. Toezicht en handhaving**
- **Hfst. 7. Ondersteunende of aanvullende dienstverlening**
  → Mogelijkheid om ondersteuning te voorzien voor de betrokken organisaties
  → VR geeft invulling aan de modaliteiten
- **Hfst. 8. Rapportering**
  → Jaarlijkse rapportering aan VR
- **Hfst. 9. Wijzigingsbepaling**
- **Hfst. 10. Slotbepalingen**

Vlaamse overheid

22

Wetenschappelijke onderzoeken

Meer informatie over de onderzoeken:

- *Viona-onderzoek:* Procesevaluatie activeringstrajecten voor personen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek door Goedroen Juchtmans en Monica Wouters: rapport en samenvatting
- *Studie van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin* naar de populatie en het aanbod arbeidsmatige activiteiten welzijn door Op de Beeck, L., Verhaeghe, N., Van Regenmortel, T.: rapport en samenvatting.
- *Studie van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:* Geïntegreerd Breed Onthaal: onthaaltraject voor personen met een advies niet-toeleidbaar door Vermeir E. en E. Demaerschalk: rapport en samenvatting.

Vlaamse overheid

23

Slotbeschouwing

- Technische aanpassingen decreet
- Complex maar genuanceerd, inhoudelijk onderbouwd
- Sterke samenwerking tussen Departementen WVG en WSE
- **Eén grote ambitie:**

*"Personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt ten gevolge van een specifiek zorg- of welzijnsprobleem, **doelgericht de nodige gepaste ondersteuning aanbieden**, vanuit de beide invalshoeken 'werk' en 'zorg' samen, met het oog op een **sterkere participatie aan de samenleving**, en op termijn opnieuw een **concrete deelname aan onze arbeidsmarkt**, in een **betaalde job (met een arbeidsovereenkomst)**, al dan niet in een beschermde omgeving."*

Vlaamse overheid

24